

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/149/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316213837
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Chalupka
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1316213837.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Juraja Považana a JUDr. Jany Richterovej v právnej veci žalobcov: 1/ Penta Investment Group Limited, 3rd floor, Osprey House, 5-7 Old Street, St. Helier, JE2 3RG, Normandské ostrovy, registrovaná Komisiou pre finančné služby v Jersey, Obchodný register, registračné číslo: 112251, 2/ Penta Investment Limited, Agias Fylaxeos & Polygnostou 212, C&I Center, 2nd floor, 3082, Limassol, Cyprus, registrovaná Ministerstvom obchodu, priemyslu a cestovného ruchu, zapísaná v Registri spoločností Cyperskej republiky, registračné číslo: HE 158996 3/ Penta Investmensts Limited, Limited, 3rd floor, Osprey House, 5-7 Old Street, JE2 3RG, St. Helier, JE2 3RG, Normandské ostrovy, registrovaná Komisiou pre finančné služby v Jersey, Obchodný register, registračné číslo: 109645, všetci žalobcovia právne zast. advokátskou kanceláriou ACRES spol. s r.o., so sídlom Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislava, proti žalovanému: N Press, s.r.o., so sídlom Jarošova 1, Bratislava, IČO: 46 887 491, právne zast. JUDr. Ľubomír Zlocha, PhD., advokát, so sídlom Kamenárska 17/A, Bratislava, o uloženie povinnosti uverejniť odpoveď a o ochranu dobrej povesti, na odvolanie žalobcov 1/ až 3/ voči rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č.k. 14C/208/2016-204 zo dňa 05.12.2018, taktó

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému sa **p r i z n á v a** voči žalobcom 1/ až 3/ náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalovaným uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v plnom rozsahu.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil podľa § 8 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6 Tlačového zákona, § 19b ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, čl. 10 ods. 1, 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a vecne tým, že žalobcovia sa žalobou doručenou súdu dňa 15.08.2016 domáhali:

- uverejnenie odpovede k nepravdivému skutkovému tvrdeniu uverejnenému v Denníku N dňa XX.XX.XXXX na str. 9 v článku „H. J. O. na Q. v tlačenej podobe Denníka N v znení uvedenom v žalobnom návrhu;
- ospravedlnenia za neoprávnený zásah do práva na ochranu dobrej povesti žalobcov v znení uvedenom v žalobnom návrhu;
- náhrady nemajetkovej ujmy spolu 5.001 eur, každému zo žalobcov v sume 1.667,- eur.

3.. Žalobu žalobcovia odôvodnili tým, že k zásahu do dobrej povesti žalobcov malo dôjsť uverejnením článku s názvom „H. J. O. na Q.“, na internetovej stránke denníka N dňa XX.XX.XXXX a v tlačenej

verzii Denníku N dňa XX.XX.XXXX, v ktorom bolo podľa žalobcov uvedené skutkové tvrdenie, ktoré je nepravdivé, a to výrok:

„A P. sa po jej zverejnení stal dvakrát premiérom, druhýkrát dokonca s podporou „pravicových“ strán. Nezabránila mu v tom ani Gorila, kde síce neberie obálky od šéfa Penty E. priamo on, ale robí to jeho osobný pobočník. A nič.“

4. Na preukázanie svojich tvrdení predložili žalobcovia súdu v priebehu konania úradné preklady zoznamu štatutárov a osvedčenia o právnej subjektivite žalobcov, žiadosť o uverejnenie odpovede zo dňa 11.07.2016, odpoveď žalovaného zo dňa 15.07.2016, upozornenie žalobcov adresované žalovanému zo dňa 10.09.2015, žiadosť o uverejnenie odpovede zo dňa 08.12.2015 a zo dňa 07.03.2016, žaloba podaná na tunajší súd sp. zn. 23Cb/13/2016, žaloba podaná na tunajší súd sp. zn. 15C/137/2016, rozsudok KS BA sp. zn. 9Co/285/2014, mediálny obraz Penty, články týkajúce sa aktivít žalobcu.

5. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 26.10.2016 a zo dňa 22.03.2018, žiadal žalobu zamietnuť s odôvodnením, že nejde o skutkové tvrdenie, ale o hodnotiaci úsudok uverejnený v časti komentáre, čo je zrejme z jeho obsahu a systematického zaradenia v publikovanom periodiku, kde sa počíta s hodnotovo zafarbeným, prípadne polemickým textom. Žalovaný výrok vychádza zo zverejneného dokumentu v kauze Gorila, predmetný dokument „spis Gorila“ bol zverejnený takmer vo všetkých médiách na Slovensku aj v zahraničí, v celom znení je dostupný dodnes. Kauza Gorila začala uniknutím tajného dokumentu v 12/2011 zo Slovenskej informačnej služby na verejnosť.

6. Žalovaný namietal, že tam, kde je nejaké tvrdenie hodnotiacim úsudkom postačuje, že existuje dostatočný faktický podklad. Autor článku sa nijak nevyjadril k autenticite alebo pravdivosti spisu Gorila. Tvrdenie vyjadrené v článku je pravdivé, keď konštatuje, že spis Gorila existuje, nachádzajú sa v ňom tvrdenia o niekdajšom asistentovi K.. P., K.. E., a že existencia a zverejnenie spisu nezabránilo K.. P. v ďalšej politickej kariére. Predmetom uverejneného komentára nebola Gorila, či aktivity skupiny Penta, jej nosnou témou bola aktuálna kauza V. H., jej porovnanie s inými kauzami a jej zasadenie do historického kontextu. Zverejnenie spisu Gorila malo rozsiahle dôsledky, ktoré nastali bez ohľadu na to, či bola, alebo nebola preukázaná pravdivosť spisu Gorila.

7. Vo vzťahu k žiadosti o uverejnenie odpovede namietal, že hodnotiaci úsudok nie je súčasťou práva na odpoveď a že sa nevzťahuje na internetové spravodajstvo. Poukázal na test proporcionality pri strete základných práv strán sporu, ktorého výsledkom je určenie, ktorá sloboda má byť uprednostnená.

8. Žalovaný ďalej uviedol, že v prípade žalobcov ide o tzv. public figures - osôb verejného záujmu, ktorí participujú na podnikateľských aktivitách financovaných z verejných zdrojov. Z tohto dôvodu hranice prípustnej kritiky sú širšie. Žalovaný poukázal na to, že v žalovanom článku poskytol svoj pohľad na v tom čase prebiehajúcu diskusiu o odstúpení V. H. a kauzách spojených s jeho osobou a stranou SMER-SD. Z kontextu celého článku je zrejme, že ide o komentár, výroky autora majú povahu subjektívnych hodnotiacich úsudkov, autor vychádzal z verejne dostupných a mediálne mnohonásobne pertraktovaných skutočností, ktoré boli uverejnené v spise Gorila, a teda záujem médií a verejnosti o túto kauzu je legitímny, keď média zohrávajú významnú úlohu pri kontrole moci, správy verejných vecí, v oblasti odhaľovania korupcie a boja proti korupcii.

9. Na preukázanie svojich tvrdení predložil žalovaný v priebehu konania spis Gorila, články venujúce sa spisu Gorila.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 05.12.2018, na ktoré riadne predvolal strany sporu a na ktorom vec meritórne prejednal. Súd vykonal dokazovanie prednesmi právnych zástupcov strán, výsluchom konateľa žalovaného a zároveň autora sporeného článku, oboznámil sa s predloženými listinami a obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav, rozhodný pre posúdenie veci:

10. Za nespornú medzi stranami považoval súd skutočnosť, žalovaný je vydavateľ Denníka N, ktorý zverejnil článok s názvom „H. J. O. na Q.“ na internetovej stránke Denníka N dňa XX.XX.XXXX a v tlačenej verzii Denníka N v rubrike H. dňa XX.XX.XXXX.

11. Nesporné medzi stranami sporu bolo doručenie žiadosti žalobcov o uverejnenie odpovede žalovanému dňa 12.07.2016, ktorej žiadosti žalovaný nevyhovel listom zo dňa 15.07.2016, doručeným žalobcom dňa 21.07.2016.

12. Sporné medzi stranami bolo posúdenie namietaného výroku: „A P. sa po jej zverejnení stal dvakrát premiérom, druhýkrát dokonca s podporou „pravcových“ strán. Nezabránila mu v tom ani Gorila, kde síce neberie obálky od šéfa Penty E. priamo on, ale robí to jeho osobný pobočník. A nič.“ ako nepravdivého skutkového tvrdenia, ako uvádzali žalobcovia alebo ako hodnotiaceho úsudku ako uvádzal žalovaný.

13. V rámci prednesu právny zástupca žalobcov na pojednávaní dňa 05.12.2018 zopakoval svoju argumentáciu a navyše poukázal na to, že ide o skutkové tvrdenie, čo je nepochybné z toho, že tieto sú tak identifikované jednak formou a zároveň obsahom, čo žalovaný výrok spĺňa, spis Gorila je zdroj, ktorý nie je overený a jeho pravdivosť nebola potvrdená žiadnym relevantným orgánom, a teda namietané skutkové tvrdenie je tak klamlivé a zavádzajúce. Žalovaný publikuje obdobné články o žalobcoch opakovane bez uvedenia hodnoverného zdroja, s cieľom negatívne vykresľovať skupinu Penta, čo je potrebné považovať za zásah do dobrej povesti. Tvrdenia žalovaného o Gorile nie je možné posudzovať izolovane, práve ich spoločným posudzovaním je preukázaná intenzita zásahu. Uviedol ďalej, že žalobcovia sa nebránia vyššej miere kritiky, aj keď majú za to, že nespĺňajú podmienky posudzovania ako osoby verejného záujmu. Iné je ale šírenie nepravd a iné objektívne informovanie verejnosti. Je neprípustné v prípade opakovaného šírenia lží argumentovať záujmom verejnosti, práve naopak ide o zneužívanie zdroja a prekrúcanie faktov. Nemal by byť zamieňaný spis Gorila a jeho následky, pretože len v prípade následkov je objektívne preukázaná aj ich existencia, čo ale nepreukazuje a neznamená existenciu obsahu spisu Gorila, ktorá je v rovine domnienok. Objektívne preukázaná je len skutočnosť, že p. P. sa stal dvakrát premiérom, skutočnosť o korupčnom konaní K. E. preukázaná nebola. Cieľom žalobcov podaním žaloby je aj to, aby sa opakovane neuvádzali nepravdivé informácie o žalobcoch.

14. V rámci prednesu právny zástupca žalovaného na pojednávaní dňa 05.12.2018 uviedol, že nárokom žalobcov chýba hmotnoprávny základ, žalovaný výrok nie je spôsobilý zasiahnuť do dobrej povesti žalobcov, čo žalobcovia v žalobe a ani neskôr nepreukázali v plnom rozsahu a súhlasí s tým, že žalovaný výrok nemožno hodnotiť izolovane, jeho obsahom bola nielen kauza Gorila, ale aj spôsob výkonu funkcie verejnými funkcionármi a to predsedom vlády V. P. a ministrom vnútra V. H.Á., ktorí v súčasnosti tie ústavné funkcie, ktoré vtedy zastávali, už nevykonávajú. Poukázal na to, že kauzu Gorila nevymysleli médiá, táto vyplávala na povrch zo zdroja, ktorý síce nie je známy, ale celý spis je dodnes verejne prístupný a publikovaný na internete, jej vyšetovanie síce dodnes nie je ukončené, ale ku dňu pojednávania vyšlo najavo, že k textovej časti spisu existuje aj audiozáznam. Autenticita spisu Gorila nie je overená, ale toto netvrdil ani autor článku, avšak z hľadiska nutnosti informovať verejnosť o tejto kauze je potrebné dať médiám priestor, aby o všetkých skutočnostiach, ktoré sú obsiahnuté v spise Gorila mohli vynášať hodnotiace úsudky, akými je aj žalovaný výrok, táto téma je predmetom legitímneho verejného diskurzu. Nad rámec vyjadrení k nároku uplatnenému podľa tlačového zákona doplnil, že žiadosť žalobcov o uverejnenie odpovede nespĺňa požiadavky tlačového zákona, keď v žiadosti žalobcovia nijak nekonkretizovali, v čom sa dotýka ich dobrej povesti, čo je dôvodom na zamietnutie žaloby.

15. Z výsluchu konateľa žalobcu, X.Š. P., ktorý bol zároveň autorom článku „H. J. O. na Q.“. na pojednávaní dňa 05.12.2018 súd zistil, že žalobu považuje za šikanóznou z dôvodu, že k obsahu spisu Gorila bolo publikovaných stovky článkov, a žiadne iné subjekty nie sú vystavené žalobám v takom rozsahu ako žalovaný. Uviedol, že predmetom textu článku nie je kauza Gorila, tejto sa text dotýka len okrajovo a uvádza sa len ako spis, ktorý je verejne dostupný, je zrejmá jeho objektívna povaha a má aj objektívne dôsledky, keď sú tu politické konsekvencie a následky, ktoré sú jednoznačné. Spis mal svoje následky už pred preverovaním jeho pravdivosti, a to od momentu jeho zverejnenia, ktoré následky nastali okamžite a boli rozsiahle. Všetky kroky vykonané na preverenie pravdivosti spisu Gorila viedli postupne práve k potvrdeniu jeho pravdivosti, v čase písania bolo s najväčšou pravdepodobnosťou zrejme, že popísané informácie sú pravdivé a dnes sme k takémuto konštatovaniu ešte bližšie. Objektívne informovanie médiami zahŕňa v sebe prvok primeranosti a kontextu, to znamená, že nie je účelné v danom prípade uvádzať podrobne všetky detaily, keď žalovaný text so spisom Gorila súvisel len okrajovo. Poukázal ďalej na to, že žalovaný by uvítal a predpokladá, že rovnako by to uvítali aj žalobcovia, aby pravdivosť spisu bola preverená, preto navrhli vykonanie dôkazov vyžiadanim audio záznamu a výsluchom p. E..

16. Právo na odpoveď zakotvené v slovenskom právnom poriadku má znamenať určitú rovnosť zbraní a cieľom práva na odpoveď je zaistiť každému jednotlivcovi možnosť obhájiť sa voči určitým vyhláseniam, ktoré sú šírené masovokomunikačnými prostriedkami a ktoré by mohli mať škodlivý dopad na súkromný život, česť a dôstojnosť. Oprávnená osoba má právo žiadať o uverejnenie odpovede, musí ísť o skutkové tvrdenie, ktoré sa dotýka (o.i.) dobrej povesti právnickej osoby. Pre výkon práva na odpoveď musia mať dotknuté osoby primeraný priestor, ktorý odpovedá napadnutému oznámeniu. Z práva na odpoveď sú vylúčené hodnotiace prejavy.

17. Predpokladom oprávnenia domáhať sa uverejnenia odpovede podľa tlačového zákona je, že v periodickej tlači bolo uverejnené oznámenie obsahujúce skutkové tvrdenie, ktoré sa dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia určitej fyzickej osoby alebo mena, alebo dobrej povesti určitej právnickej osoby, požadovaná odpoveď sa obmedzuje iba na skutkové tvrdenia, ktorými sa uverejnené tvrdenie uvádza na pravú mieru alebo neúplné či inak pravdu skresľujúce tvrdenie dopĺňuje alebo spresňuje, odpoveď musí byť primeraná rozsahu napadnutého oznámenia, z odpovede musí byť zrejmé, kto ju robí.

18. Z vykonaného dokazovania bolo nesporné, že žalovaný ako vydavateľ periodickej tlače Denníka N zverejnil článok s názvom „H. J. O. na Q. na internetovej stránke Denníka N dňa XX.XX.XXXX a v tlačenej verzii Denníka N v rubrike H. O. XX.XX.XXXX.

19. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobcovia v zákonnej lehote 30 dní odo dňa vydania denníka dňa 22.06.2016 doručili žalovanému ako vydavateľovi uvedeného denníka žiadosť o uverejnenie odpovede dňa 12.07.2016 v zmysle ust. § 8 ods. 3 tlačového zákona. Žalovaný ako vydavateľ periodickej tlače odpoveď neuverejnil v lehote do 3 dní odo dňa doručenia žiadosti o uverejnenie odpovede, táto lehota uplynula dňom 15.07.2016 v zmysle ust. § 8 ods. 5 tlačového zákona. Žalobcovia podali žalobu na súd dňa 15.08.2016, teda v lehote do 30 dní po uplynutí lehoty na uverejnenie odpovede v zmysle ust. § 10 ods. 3 tlačového zákona. V konaní teda bolo preukázané dodržanie procesného postupu, upraveného tlačovým zákonom, ktorý je predpokladom pre domáhanie sa práva na uverejnenie odpovede na súde.

20. Aktívne legitimovaná osoba, ktorá môže žiadať uverejnenie odpovede nepravdivého skutkového tvrdenia v zmysle ustanovenia § 8 tlačového zákona je osoba (aj právnická), ktorú možno na základe skutkového tvrdenia presne určiť. Skutkové tvrdenie sa musí dotýkať konkrétnej právnickej osoby, táto nemusí byť označené celým názvom, stačí, ak je označená určitým charakteristickým znakom alebo viacerými identifikačnými znakmi, na základe ktorých je možné presne zistiť, koho dobrej povesti, cti a dôstojnosti sa skutkové tvrdenie týka.

21. Podaná žiadosť o uverejnenie odpovede v zmysle tlačového zákona mala písomnú formu, bola podpísaná, obsahovala názov a deň vydania periodickej tlače, popis skutkového tvrdenia s uvedením v čom je nepravdivé, neúplné a pravdu skresľujúce a kde sa toto skutkové tvrdenie v periodickej tlači nachádzalo. Súčasťou žiadosti bolo aj písomné znenie odpovede. Súd po posúdení žiadosti o uverejnenie odpovede uvádza, že žalobcovia v nej neuviedli, v čom namietané skutkové tvrdenie zasiahlo do názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby. V tomto smere sa žalobcovia v žiadosti o uverejnenie odpovede obmedzili iba na konštatovanie, že uverejnený článok zasiahol do dobrej povesti klientov, nakoľko vykresľuje investičnú skupinu Penta, ktorej sú žalobcovia predstaviteľmi, ako investičnú skupinu, ktorá sa dopúšťa podplácania premiéra SR. V podanej žalobe na súd žalobcovia uviedli, že uvedeným výrokom, ale predovšetkým kontextom, ktorý z článku vyplynul, boli žalobcovia zasiahnutí na svojej dobrej povesti a výroky vytvárajú negatívny obraz o investičnej skupine Penta pred jej obchodnými partnermi, verejnosťou a klientmi.

22. Súd však ďalej uvádza, že v predmetnom článku je uvedený názov právnickej osoby Penta, pričom v podanej žalobe na súd na strane žalobcu v 1. rade Penta Investment Group Limited, 3rd floor, Osprey House, 5-7 Old Street, St. Helier, JE2 3RG, Normandské ostrovy, registrovaná Komisiou pre finančné služby v Jersey, Obchodný register, registračné číslo: 112251, na strane žalobcu v 2. rade Penta Investment Limited, Agias Fylaxeos & Polygnostou 212, C&I Center, 2nd floor, 3082, Limassol, Cyprus, registrovaná Ministerstvom obchodu, priemyslu a cestovného ruchu, zapísaná v Registri spoločností Cyperskej republiky, registračné číslo: HE 158996 a na strane žalobcu v 3. rade Penta Investmensts Limited, Limited, 3rd floor, Osprey House, 5-7 Old Street, JE2 3RG, St. Helier, JE2 3RG, Normandské

ostrov, registrovaná Komisiou pre finančné služby v Jersey, Obchodný register, registračné číslo: 109645. Žalobcovia nie sú v predmetnom článku identifikovaní celým názvom právnickej osoby, text odpovede neobsahuje popis skutkového tvrdenia s uvedením, v čom sa skutkové tvrdenie dotýka názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby, teda žalobcov v 1. až 3. rade.

23. Žiadosť o uverejnenie odpovede musí obsahovať, v čom sa skutkové tvrdenie dotýka názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby, žalobcovia nekonkretizovali v čom sa zverejnený článok dotkol dobrej povesti právnickej osoby po jeho zverejnení. Právo na odpoveď je založené na prísne formalizovanom postupe, ktorý predpokladá súčasné splnenie zákonom taxatívne uvedených náležitostí, po splnení ktorých vznikne žiadateľovi právo na uverejnenie ním požadovanej odpovede. Vychádzajúc z uvedených skutočností žalobcovia v 1. až 3. rade nepreukázali, v čom sa namietané skutkové tvrdenie v predmetnom článku dotýka názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby - žalobcov v 1. rade, v 2. rade a v 3. rade v zmysle ust. § 8 ods.4 tlačového zákona.

24. Podľa názoru súdu žalobcovia nie sú aktívne legitimovaní na podanie žaloby o uverejnenie opravy, keď žalobcami sú tri právnické osoby tak ako je uvedené vyššie, pričom aktívnu legitímáciu odvodzovali od toho, že sú subjekty predstavujúce skupinu Penta, alebo členovia skupiny Penta. Všetci žalobcovia sú spoločnosti so sídlom mimo územia SR, pričom aj na území SR podnikajú ďalšie spoločnosti s názvom „Penta“ v obchodnom mene, čo namietal aj žalovaný v konaní, a s ktorým názorom sa súd stotožnil. Súd je teda toho názoru, že na základe informácií uverejnených v predmetnom článku, nemožno dospieť k jednoznačnému záveru, že tvrdenia sa týkali dobrej povesti žalobcov, na základe ktorého ich bolo možné presne určiť.

25. Súd sa stotožnil aj s argumentáciou žalovaného, uvedenou v písomných vyjadreniach, že ustanovenia tlačového zákona sa vzťahujú len na periodickú tlač a agentúrne spravodajstvo a tlačový zákon nepredpokladá použitie jeho ustanovení na internetové médiá, a to ani analogicky. Žalobcovia sa však v konaní domáhali uloženia povinnosti uverejniť odpoveď len vo vzťahu k článku zverejnenému dňa XX.XX.XXXX v tlačenej verzii Denníka N v rubrike H., teda táto námietka nebola v prejednávanej veci a tejto časti nároku relevantná.

26. Ak by súd aj pripustil, že aktívna legitímácia nie je dôvodom na zamietnutie žaloby, pristúpil by ku skúmaniu, či tvrdenia uvedené v článku sú skutkové tvrdenia alebo hodnotiace úsudky, avšak aj táto úvaha by viedla k zamietnutiu žaloby v celom rozsahu, a to z nasledovných dôvodov.

27. V súlade s ustálenou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva je totiž potrebné rozlišovať medzi faktami (skutkovými tvrdeniami) a hodnotiacimi úsudkami; kým pravdivosť faktov je možné preukázať, hodnotiace úsudky dôkaz pravdy nepripúšťajú a požiadavka na preukázanie ich pravdivosti predstavuje zásah do slobody názoru, ktorá tvorí súčasť práva chráneného článkom 10 Dohovoru. Skutkovým tvrdením je vo všeobecnosti vyjadrenie o skutkovej podstate alebo o postupe, ktoré sa vyznačuje objektívnym vzťahom medzi prejavom a realitou a ktorého pravdivosť, úplnosť a presnosť možno preveriť dokazovaním. Hodnotiaci úsudok vyjadruje subjektívny postoj, názor jeho autora na určitý fakt, na ktorý jeho autor vyjadruje svoj názor, postoj tak, že tento fakt hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti a to na základe autorovi vlastných kritérií. Pravdivosť hodnotiaceho úsudku nie je možné dokazovať práve preto, že vychádza zo subjektívneho hodnotenia určitého faktu jeho autorom. V prípade hodnotiaceho úsudku ale je možné skúmať, či tento hodnotiaci úsudok vychádza z pravdivého základu. Hodnotiace úsudky vyjadrujú subjektívny postoj hodnotiteľa, môžu mať „viac tvárí“, inak povedané, hodnotiteľ môže svoj hodnotiaci úsudok vyjadriť viacerými spôsobmi.

28. Súd má za to, že v prípade výroku, ktorý je predmetom žaloby (uverejnený na spravodajskom portáli Denníka N s názvom "H. J. O. na Q. dňa XX.XX.XXXX a v tlačenej podobe denníka žalovaného na strane 9 v sekcii H., dňa XX.XX.XXXX) a ktorých autorom je novinár, ide o jeho hodnotiaci úsudok, nakoľko je názorový (t.j. nie spravodajský), uverejnený na komentárovej strane denníka.

29. Podľa ustálenej judikatúry stačí, aby boli pravdivé podstatné časti tvrdení, aby celkové vyznenie určitej informácie zodpovedalo pravde. V danom prípade, s prihliadnutím na text celého komentára a okolnosti, za ktorých bol uverejnený (diskusia o odstúpení vtedajšieho ministra vnútra V. H., kauzy spojené s jeho osobou a so stranou, ktorej bol nominantom vo vláde a členom), nemožno vyvodiť záver, že došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcov na ochranu dobrej povesti. Nie je možné

posudzovať jednotlivé výroky vytrhnuté z kontextu celého komentára, nakoľko len prečítaním celého článku je možné zistiť, čo bolo jeho cieľom - predmetom komentára nebol spis Gorila a jeho obsah, ani aktivity skupiny Penta, ale porovnanie aktuálnej kauzy s inými kauzami a jej zasadenie do historického kontextu.

30. Tvrdenie vyjadrené v článku namietané žalobcami vychádza z informácií, ktoré neuverejnil prvýkrát žalovaný, vychádzal z verejne dostupných a mediálne opakovane diskutovaných skutočností. Je nepochybné, že bez hodnotenia pravdivosti alebo nepravdivosti spisu Gorila žalovaným, informácia tak, ako bolo uvedená v komentári a ktorej uvedenie namietajú žalobcovia, v zásade v skratke zodpovedá textu zo spisu Gorila (zápis v spise Gorila zo dňa 26.05.2006), ktorého znenie bolo nepochybné zverejnené a vyskytlo sa v rôznych médiách, dokonca spis Gorila vyšiel knižne. Autor nijak neuzatvára, že ide o preukázané alebo pravdivé tvrdenie, iba uvádza, že vláda pod vedením V. P. (opakovane) zotrvala aj po zverejnení spisu Gorila, ktorého súčasťou bol tvrdenie vyjadrené v článku, dokonca v spise sa vyskytuje opakovane, širšie a adresnejšie ako v žalovanom článku.

31. Súd teda považuje žalobcami namietaný výrok za hodnotiaci úsudok, ktorý vychádza z pravdivého základu a ktorý bol zverejnený v tlačenej forme v denníku s celoslovenskou pôsobnosťou a zároveň v elektronickej forme na webovej stránke Denníka N. Články sú umiestnené v rámci komentárov na komentárovej strane denníka zreteľne odlišenej od spravodajskej časti denníka, ako hodnotenia aktuálnej udalosti z názorového uhla autora, keď aktuálnou udalosťou bola diskusia o odstúpení vtedajšieho ministra vnútra V. H., kauzy spojené s jeho osobou a so stranou SMER-SD.

32. Vo svetle tohto tvrdenia potom hodnotiaci úsudok autora v namietanom článku sa javí ako nevybočujúci z verejne dostupných informácií (samotná skutočnosť zverejnenia spisu Gorila a jej obsah, trvanie a znovuzvolenie vlády V. P.), aby z nich mohol vyvodiť také hodnotiace úsudky, ktoré použil. Autor nehodnotí ani netvrdí, že p. E. alebo Penta financovali volebnú kampaň akýmkoľvek spôsobom, len uvádza, že existenciu a trvanie vlády pod vedením V. P. zverejnenie spisu Gorila a ani iné v článku uvedené kauzy neovplyvnili.

33. Súd má za to, že pokiaľ sa žalobcovia cítia aktívne legitimovanými v tomto spore čo do ich stotožnenia s názvom „Penta“ a tvrdia, že sa cítia dotknutí uvedenými výroky a dokonca sami pripúšťajú, že sa nebránia vyššej miere kritiky, tak je nepochybné, že skupina „Penta“ ako aktívny podnikateľ zainteresovaný vo veľkých (majetkovo prepojených) spoločnostiach, účastný transakcií zahŕňajúcich verejné prostriedky a zdroje, podnikajúci v regulovaných odvetviach, aktívny v projektoch, ktoré sú vo veľkom rozsahu zaujímavé a vnímané širokou verejnosťou (rozsiahle podnikateľské, realitné a investičné projekty), súd má za to, že potom aj u žalobcov je hranica prípustnej kritiky značne širšia oproti ostatným právnickým osobám, nakoľko ich je potrebné považovať za osobu verejného záujmu. Súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 10Co/144/2017, podľa ktorého zvýšený záujem médií o takéto podnikateľské aktivity, ktoré sú navyše realizované prostredníctvom tzv. offshore spoločností, resp. spoločností sídliačich v obchodných rajoch, je preto v plnej miere legítimny.

34. Autorom komentárov je novinár, teda osoba požívajúca v zmysle európskej judikatúry privilegované postavenie, t.j. zvýšenú ochranu v rámci slobody prejavu. Novinári majú takéto postavenie z dôvodu, že plnia zásadnú úlohu pri informovaní verejnosti o veciach verejného záujmu a vytvárajú tak podmienky pre kontrolu verejnej moci zo strany verejnosti, ktorá je predpokladom fungovania demokratickej spoločnosti (rozsudok ESĽP z 17.12.2004 vo veci Pedersen a Baadsgaard proti Dánsku č. 49017/99).

35. Predmetom kritiky článku žalovaného je úvaha autora o prípustnosti pôsobenia osôb verejne činných vo funkciách v svetle aktuálneho diania a podozrení. Legitimita a dôveryhodnosť vedenia štátu je potom legítimnou témou, ktorá je dlhodobo predmetom verejnej diskusie a ku ktorej sa možno vyjadrovať a zaujímať k nej stanoviská. V zmysle európskej judikatúry právo na slobodný prejav je konštruktívnym znakom demokratickej pluralitnej spoločnosti, v ktorej je každému dovolené vyjadrovať sa k veciam verejným a vynášať o nich hodnotiace úsudky. V rámci hodnotiaceho úsudku (kritiky) vo vzťahu k téme článku komentár neobsahoval spravodajské informácie, išlo o rekapituláciu skutočností publikovaných v období pred vydaním komentára vo svetle aktuálnej udalosti.

36. Otázkou, či skutkové tvrdenia, prípadne nepravdivé skutkové tvrdenia, sa dotýkajú neoprávneného zásahu do dobrej povesti právnickej osoby, musí súd skúmať z objektívneho hľadiska, nie iba zo

subjektívnych pocitov a vnímaní dotknutej osoby. Musí vychádzať z toho, či uverejnené tvrdenie je za daných konkrétnych okolností objektívne spôsobilé dotknúť sa chránených práv právnickej osoby. Občiansky zákonník poskytuje ochranu len proti takému konaniu, ktoré je objektívne spôsobilé spôsobiť ujmu na osobnosti subjektu práva tým, že znižuje jeho dobrú povesť u iných ľudí a tým ohrozuje vážnosť postavenia a uplatnenia v spoločnosti.

37. Súd skúmal predmetný článok - jeho obsah a celkové vyznenie vzhľadom spôsobilosť hodnotiaceho úsudku v ňom uvedenom, zasiahnuť do práva na ochranu dobrého mena a povesti žalobcov, ktoré uviedli v žalobe a dospel k záveru, že namietané výroky neboli spôsobilé zasiahnuť do dobrého mena žalobcov.

38. Komentár rozoberal vo všeobecnosti existenciu a trvanie vlády SR a nekonštatoval nijak pravdivosť alebo nepravdivosť tvrdení financovania strany SMER-SD p. E., ako to vnímajú žalobcovia. Žalobcami namietané tvrdenie a hodnotiace úsudky boli žalovaným prezentované v rámci zákonom zaručenej slobody prejavu o záležitostiach verejného záujmu a ich uverejnením nedošlo k neoprávnenému zásahu, t.j. zásahu objektívne spôsobilému, privodiť žalobcom ujmu na ich dobrej povesti, keď nedošlo k uverejneniu takých nepravdivých tvrdení, či neprípustných hodnotiacich úsudkov týkajúcich sa ich osôb, ktoré by presiahli rámec oprávnenej kritiky spoločenského diania, keď aj forma ich verejnej prezentácie bola primeraná, nedošlo zo strany žalovaného k excesu z výkonu ním realizovaného práva, ktorý by už nebolo možné tolerovať. V danom prípade tak prevážil žalovaným sledovaný legitímny záujem na informovaní verejnosti vo veciach verejného záujmu nad legitímnym záujmom žalobcov na zabezpečení ochrany jeho dobrej povesti.

39. Súd tak žalobu v časti uverejnenia odpovede zamietol z dôvodu, že žalobcovia nie sú aktívne legitímovaní v spore a aj z dôvodu, že hodnotiace úsudky nepodliehajú právu na odpoveď podľa tlačového zákona.

40. S ohľadom na postavenie žalobcov ako osôb verejného záujmu, je právom novinárov komentovať túto oblasť a preto v tomto prípade dal súd prednosť právu slobody prejavu a žalobu zamietol v celom rozsahu pre nepreukázanie neoprávneného zásahu objektívne spôsobilého privodiť ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození práv na ochranu dobrej povesti žalobcov. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a v zmysle citovaných zákonných ustanovení súd dospel v záveru, že v danej veci neboli splnené všetky zákonné predpoklady na uverejnenie ospravedlnenia zo strany žalovaného, a preto ani od toho sa odvíjajúceho nároku na nemajetkovú ujmu vo výške spolu 5.001,- eur podľa ust. § 19b Občianskeho zákonníka, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

41. Žalovaný navrhol v konaní vypočuť svedka, p. Z. E. a vyžiadať audionahrávku v prebiehajúcom trestnom konaní za účelom preukázania hodnovernosti a pravdivosti spisu Gorila. Súd tieto návrhy na vykonanie dokazovania v súlade s ust. § 185 ods. 1 CSP zamietol z dôvodu nadbytočnosti a nehospodárnosti, nakoľko zodpovedanie tejto otázky bezprostredne nesúviselo s prejednávanou vecou, teda ani obsahom sporného článku.

42. Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať absolútne vyčerpávajúcu odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (ako to vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 158/2010 zo dňa 30.11.2011). Súd v tomto konaní vykonané dôkazy, ktoré považoval za potrebné, v tomto písomnom vyhotovení rozsudku aj vyhodnotil.

43. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a trovy konania priznal žalovanému ako úspešnej strane sporu, keďže žalobu v celom rozsahu zamietol. O výške náhrady trov konania bude súd rozhodovať po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP.

44. Proti predmetnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie podali odvolanie žalobcovia, ktorí žiadajú odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel. Svoje odvolanie žalobcovia odôvodnili podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP Napadnuté rozhodnutie žalobcovia považujú za nesprávne v tom, že súd prvej inštancie nevyhovel žalobe, ale ju v celom rozsahu zamietol, keď (ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia) dospel k záveru, že žalobcovia v prejednávanej spore nemajú aktívnu vecnú legitímáciu, žiadosť, ktorou sa domáhali uverejnenia

odpovede u žalovaného nespĺňala zákonné obsahové náležitosti, napádaný výrok predstavuje tzv. hodnotiace úsudky, na ktoré sa právo na odpoveď nevzťahuje a zároveň nie je spôsobilý zasiahnuť do práva na ochranu dobrej povesti žalobcov. Podľa názoru žalobcov však žalobcovia v tomto spore aktívne vecne legitimovaní sú, žiadosť, ktorou sa domáhali uverejnenia odpovede spĺňala všetky zákonom predpokladané formálne a obsahové náležitosti, napádaný výrok predstavuje skutkové tvrdenia (nie hodnotiace úsudky) a je spôsobilý zasiahnuť do práva na ochranu dobrej povesti žalobcov. Výrok, obsahujúci nepravdivé resp. pravdu skresľujúce skutkové tvrdenia, v súvislosti s ktorým sa žalobcovia v tomto spore domáhajú voči žalovanému práva na tlačovú odpoveď a práva na ochranu dobrej povesti právnickej osoby podľa ust. § 19b Občianskeho zákonníka, bol uverejnený v článku v tlačenej verzii vydania Denníka N a v rovnakom znení aj v e-článku na internetovej stránke Denníka N (ďalej ako „článok“ a „e-článok“). Jedná sa o nasledovný výrok: „A P. sa po jej zverejnení stal dvakrát premiérom, druhýkrát dokonca s podporou 'pravícových' strán. Nezabránila mu v tom ani Gorila, kde síce neberie obálky od šéfa Penty E. priamo on, ale robí to jeho osobný pobočník. A nič.“ (ďalej ako „Napádaný výrok“). Žalobcovia žiadosťou doručenou žalovanému dňa 12.07.2016 žiadali o uverejnenie odpovede so stanoveným textom (ďalej ako „Odpoveď“) podľa ust. § 8 ods. 4 zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) [táto žiadosť ďalej ako „Žiadosť o odpoveď“ a tlačový zákon ďalej ako „Tlačový zákon“]. Žalovaný na uvedenú Žiadosť o odpoveď reagoval listom zo dňa 15.07.2016, v ktorom sa rozhodol žiadosti žalobcov nevyhovieť. Kópia článku, e-článku a Žiadosti o odpoveď tvorí súčasť súdneho spisu v tejto veci. K nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcov títo uvádzajú, že ako vyplýva už zo žaloby, žalobcovia sú holdingové resp. investično-fondové spoločnosti, ktoré spoločne stoja na vrchole skupiny Penta a držia (či už priamo alebo nepriamo) portfólio skupiny Penta. Tieto informácie sú pri tom verejne dostupné aj na internetovej stránke žalobcov www.pentainvestments.com/sk <<http://www.pentainvestments.com/sk>>, ktorá obsahuje podrobnejšie informácie o štruktúre, aktivitách a investíciách skupiny Penta. Finančná skupina Penta opakovane verejne komunikovala svoju vlastnú štruktúru, a to aj v súvislosti s registráciou partnerov verejného sektora. Žalobcovia v tejto súvislosti poukazujú aj na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/285/2014 zo dňa 11.02.2016, závery tohto rozhodnutia potvrdzuje aj odborná literatúra, ktorá v súvislosti s aktívnou legitimáciou subjektu uplatňujúceho si ochranu práv v súlade s Tlačovým zákonom uvádza nasledovné: „skutkové tvrdenie sa musí dotýkať konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby. Uvedené osoby nemusia byť označené v periodickej tlači celým menom a priezviskom alebo názvom. Stačí, ak sú označené určitým charakteristickým znakom alebo viacerými identifikačnými znakmi, na základe ktorých je možné presne zistiť, koho sa skutkové tvrdenie týka.“ Akceptovanie názoru, že žalobcovia nie sú aktívne legitimovaní, pretože v článku a e-článku sa hovorí o finančnej skupine Penta, by pritom predstavoval natoľko formalistický výklad Tlačového zákona, že by znamenal jeho absolútnu nepoužiteľnosť a nulovú garanciu práv dotknutých osôb. Napr. samotný žalovaný by sa nemohol podľa tohto zákona domáhať žiadnej ochrany voči nepravdivosti skutkových tvrdení, ak by sa napr. v médiách objavili absurdné komentáre typu „N-kári použili na sudcu svoje páky, ten rozhodol v ich prospech“, pretože vo výroku nie je uvedené „N Press s.r.o., so sídlom Jarošova 1, 831 03 Bratislava, IČO 46 887 491, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka č.: 85392/B“. Nemožno súhlasiť s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobcovia tiež nie sú aktívne vecne legitimovaní preto, že (i) sú spoločnosti so sídlom mimo územia SR, pričom aj (ii) na území SR podnikajú ďalšie spoločnosti s názvom „Penta“ v obchodnom mene. Táto skutočnosť je pre právne posúdenie aktívnej legitimácie žalobcov v tomto spore absolútne irelevantná a nemôže byť za žiadnych okolností žalobcom na príťaž. Prijatie opačného záveru by malo na ochranu osobnostných práv a práv chránených Tlačovým zákonom katastrofálne a neudržateľné následky, keď by v obdobných prípadoch nebolo možné poskytnúť súdnu ochranu žiadnej právnickej osobe, ktorej názov sa podobá na názov akejkoľvek inej právnickej osoby. Žalobcovia v tejto súvislosti poukazujú aj na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej ako „ESLP“) vo veci RUOKANEN c. Fínsko. Vo vzťahu k vyššie uvedenému rozhodnutiu ESLP žalobcovia považujú za dôležité poukázať na skutočnosť, že k zásahu do dobrej povesti môže dôjsť aj v prípade, ak vydavateľ periodickej tlače neuvedie presné označenie osoby, ale uvedie len charakteristický (identifikačný) znak, ktorý postačuje na to, aby bolo možné presne zistiť, koho sa výrok týka. V súvislosti s nespĺnením zákonných obsahových náležitostí žiadosti o odpoveď žalobcovia uvádzajú, že v Žiadosti o odpoveď dostatočne konkretizovali, v čom sa nepravdivé skutkové tvrdenia uvedené v Napádanom výroku dotkli ich dobrej povesti. Na preukázanie zásahu do dobrej povesti postačuje zistenie, že takýto zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť právo na ochranu dobrej povesti právnickej osoby. Nemožno súhlasiť s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého si žalobcovia nespĺnili povinnosť uviesť v znení Odpovede popis skutkového tvrdenia s uvedením, v čom sa Napádaný výrok

mal dotknúť ich dobrej povesti. Povinnosť uviesť, v čom je skutkové tvrdenie nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce a v čom sa dotýka názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby, je náležitosťou žiadosti o uverejnenie odpovede, čo žalobcovia splnili, nie je to aj náležitosťou samotného znenia odpovede. Odpoveď sa obmedzuje len na skutkové tvrdenia, ktorými sa zverejnené skutkové tvrdenie poprie, doplní, spresní alebo vysvetlí (§ 8 ods. 4 Tlačového zákona). Nemožno teda vyčítať žalobcom nesplnenie si neexistujúcej povinnosti. Taktiež nemožno súhlasiť so skutkovým zistením súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého žalobcovia v Žiadosti o odpoveď nekonkretizovali, v čom sa mali žalované skutkové tvrdenia dotknúť ich dobrej povesti. Žalobcovia dané v Žiadosti o odpoveď konkretizovali. Ak však súd prvej inštancie požaduje, aby žalobcovia presne konkretizovali vznik negatívnych následkov, t. j. či sa zmenil postoj klientov, či prišli o zákazky a podobne, uvádzame nasledovne: Podľa názoru žalobcov, Napádaný výrok je celkom nepochybne objektívne spôsobilý ohroziť alebo narušiť dobrú povesť žalobcov. Preukazovať, že k takémuto ohrozeniu alebo narušeniu došlo, nie je potrebné. Podľa doktrínalnej a judikatúrnej ustálených a dlhodobo akceptovaných názorov je každé nepravdivé tvrdenie a neprimeraný hodnotiaci úsudok považovaný za neoprávnený zásah do práva na ochranu dobrej povesti právnickej osoby, za predpokladu, že je objektívne spôsobilé privodiť ujmu na dobrej povesti právnickej osoby, t. j. postačuje, že nepravdivé tvrdenie alebo neoprávnená kritika má difamačný charakter negatívne pôsobiaci na dobrú povesť právnickej osoby (tzv. znevažujúci dojem). Táto právna konštrukcia tzv. objektívnej spôsobilosti privodiť ujmu na dobrej povesti (tzv. potencialita ujmy) je založená na premise, že vznik skutočnej ujmy by bolo v drvivej väčšine prípadov objektívne nemožné preukázať vzhľadom na imateriálny charakter práva na ochranu dobrej povesti právnickej osoby. Ak k neoprávnenému zásahu do dobrej povesti právnickej osoby dôjde v periodickej tlači alebo na internete, vo všeobecnosti treba vždy vychádzať z toho, že mal širokú publicitu (R45/2000). Ohľadom kvalifikácie napadnutého výroku žalobcovia uvádzajú, že Napádaný výrok je bez pochyb skutkovým tvrdením a nie hodnotiacim úsudkom. Súd prvej inštancie mal za to, že v prípade Napádaného výroku sa jedná o hodnotiaci úsudok, ktorý je z práva na odpoveď podľa Tlačového zákona vylúčený. K tejto právnej kvalifikácii Napádaného výroku dospel súd prvej inštancie iba na základe toho, že sa podľa jeho názoru jedná o prejav názoru redaktora uverejnený na komentárovej strane príslušného denníka (teda údajne Napádaný výrok nemožno zaradiť do kategórie spravodajstva). V prvom rade je potrebné uviesť, že umiestnenie článku v časti „komentáre“ žiadnym spôsobom nevyklučuje to, že aj v rámci komentára môžu byť uvedené skutkové tvrdenia. Poukazujeme pritom na obdobný záver, ku ktorému dospel napr. aj Krajský súd v Bratislave rozsudku zo dňa 11. 2. 2016, sp. zn. 9Co/285/2014, ktorý sa týkal skutkovo a právne obdobnej veci (uverejnenie tlačovej opravy, kde na strane žalobcu vystupovali aj v danom prípade žalobcovia), ktorý potvrdil názor prvostupňového súdu, že „zaradenie článku pod určitú rubriku (v danom prípade „Komentáre“) nemôže bez ďalšieho zbavovať vydavateľa jeho zodpovednosti, ak sú v článku uvádzané nepravdivé skutkové tvrdenia.“ Navyše, aj podľa odbornej literatúry platí, že komentár je žánrom analytickej a názorovej publicistiky, avšak aj pri tomto žánri novinár argumentuje na základe faktov a pridáva sa objektívnosti a vyváženosti. A preto, hoci aj samotný záver môže byť hodnotiacim úsudkom, premisy uvedené v komentári sú skutkové tvrdenia, ktoré sú overiteľné vykonaným dokazovaním. Už len na základe týchto skutočností je zrejmé, že súd prvej inštancie pochybil pri vyhodnocovaní Napádaného výroku, ktorý dané skutkové tvrdenia obsahuje. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti ďalej uviedol, že „tvrdenia vyjadrené v článku namietané žalobcami vychádza z informácií, ktoré neuvěřnil prvýkrát žalovaný, vychádzal z verejne dostupných a mediálne opakovane diskutovaných skutočností“. Žalobcovia však poukazujú na to, že odvolávanie sa na skôr zverejnené informácie predsa nemôže preukazovať pravdivosť Napádaného výroku, resp. dostatočný skutkový základ pre jeho zverejnenie, a teda zbavovať vydavateľa zodpovednosti za jeho uverejnenie. Aj v zmysle judikatúry ESLP pritom platí, že „nie sú dané osobitné dôvody pre to, aby boli noviny zbavené ich obvyklej povinnosti preveriť pravdivosť skutkových tvrdení, ktoré zasahujú do dobrej povesti jednotlivcov“. Pokiaľ ide o posúdenie, či sa v danom prípade jedná o skutkové tvrdenia alebo hodnotiace úsudky, v zásade platí, že hodnotiace úsudky predstavujú subjektívny názor osoby, ktorá k veci zaujíma vlastný postoj a hodnotí ju na základe vlastných kritérií. Z toho dôvodu pravdivosť hodnotiacich úsudkov nemôže podliehať dokazovaniu. Takúto štandardnú definíciu však Napádaný výrok nespĺňa, keďže nepredstavuje názor autora článku. Ako žalobcovia viackrát poukázali aj počas konania, časť Napádaného výroku znejúca „... neberie obálky od šéfa Penty E. priamo on, ale robí to jeho osobný pobočník.“ je skutkovým tvrdením, ktorého pravdivosť je možné overiť dôkazmi a v žiadnom prípade nie subjektívnym názorom autora článku a e-článku. Ohľadom spôsobilosti napádaného výroku uverejneného v e-článku zasiahnuť do práva na ochranu dobrej povesti žalobcov žalobcovia uvádzajú, že Napádaný výrok uverejnený v e-článku je v objektívne spôsobilý zasiahnuť do dobrej povesti žalobcov. Napádaný výrok v kontexte celého e-článku je pre bežného čitateľa objektívne spôsobilý vyvolať dojem, že S. Z. E. chcel na údajných

stretnutiach prostredníctvom finančných darov politickej strane SMER - SD zabezpečiť priaznivejšie podnikateľské prostredie pre investičnú skupinu Penta a tým sa mal dopúšťať korupčného konania vo forme podplácania resp. nepriamej korupcie podľa Trestného zákona. Ako žalobcovia argumentovali v časti Ad 2 tohto odvolania, takéto výroky vytvárajú negatívny obraz o investičnej skupine Penta pred jej obchodnými partnermi, verejnosťou a klientmi. Na tejto skutočnosti nič nemení ani fakt (ako to podľa názoru žalobcov nesprávne argumentuje súd prvej inštancie), že Napádaný výrok tvorí minoritnú časť článku a e-článku a samotný autor jeho pravdivosť explicitne nehodnotí. V danom prípade stačí, že autor článku a e-článku informácie obsiahnuté v Napádanom výroku zverejnil bez toho, aby čitateľov upozornil na neoverený zdroj informácií. Žalovaný pritom počas celého konania nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval pravdivosť skutkových tvrdení obsiahnutých v Napádanom výroku, t. j. dôkaz o tom, že by sa pán S. Z. E. na údajných stretnutiach prostredníctvom finančných darov politickej strane SMER - SD dopúšťať korupčného konania. Tzv. Dôkaz pravdy je pritom v rámci rozhodovacej praxe súdov predpokladaný spôsob, akým sa môže pôvodca neoprávneného zásahu zbaviť občianskoprávnej sankcie. Závery súdu prvej inštancie o neprekročení rámca oprávnenej kritiky sú podľa názoru žalobcov s poukazom na argumentáciu uvedenú v časti Ad 3 tohto odvolania, t. j. skutočnosť, že Napádaný výrok nie je hodnotiacim úsudkom autora, ale je nepravdivým skutkovým tvrdením, právne irelevantné. To isté platí aj pre závery výsledku testu proporcionality uplatneného súdom prvej inštancie. Žiaden (údajne) žalovaným sledovaný záujem na informovaní verejnosti vo veciach verejného záujmu, ani prípadná vyššia miera kritiky voči žalobcom (hoci žalobcovia odmietajú, že by boli osobami verejného záujmu) alebo privilegované postavenie novinárov, totiž nemôžu legitimizovať klamlivé skutkové tvrdenia týkajúce sa vážnych obvinení z korupčného konania.

45. K odvolaniu žalobcov sa vyjadril žalovaný, ktorý žiada o potvrdenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. K povahe článku žalovaný uvádza, že článok bol Článok bol uverejnený ako komentár, čo vyplýva jednak z jeho obsahu ako aj zo systematického zariadenia v publikovanom periodiku. Komentár je jedným z najdôležitejších analytických novinárskych útvarov. Vyjadruje stanovisko autora alebo daného média k určitej udalosti. Autor pripája do textu svoj vlastný pohľad na vec. Novinári nedisponujú prostriedkami, ktoré by im umožňovali posúdiť pravdivosť akéhokoľvek zverejneného dokumentu bez akýchkoľvek pochybností a ani to nemožno od nich spravodlivo vyžadovať, nakoľko by sa podstatne obmedzila ich možnosť informovať verejnosť o veciach, ktoré sú predmetom legitímneho verejného záujmu. Žalovaný výrok nie je skutkovým tvrdením. Napadnutý článok je komentárom, ktorého typickou črtou je subjektívny názor autora vyjadrený vo forme hodnotiaceho úsudku. Tvrdenie vyjadrené v článku je jednoznačne pravdivé. Pripomeňme si ešte raz sporný citát: „Nezabránila mu [P.] v tom ani Gorila, kde síce neberie obálky od šéfa Penty E. priamo on, ale robí to jeho osobný pobočník.“ Autor komentára nehovorí nič o pravdivosti spisu Gorila ani o tom, či došlo k preberaniu peňazí. Konštatuje, že tento spis existuje, nachádzajú sa v ňom tvrdenia o niekdajšom asistentovi pána P. pánovi E. a že ani existencia tohto spisu a týchto tvrdení nezabránila V. P. v ďalšej politickej kariére. Autor v žalovanom článku poskytol svoj pohľad na v tom čase prebiehajúcu diskusiu o odstúpení ministra vnútra V. H. a kauzách spojených s jeho osobou a v tom čase vládnu stranou Smer, keď v úvode článku konštatoval, že: „Pri pohľade zvonku sa môže zdať, že odstúpenie V. H. je takmer nevyhnutné, a ak niekto zo Smeru tvrdí opak, musí za tým byť nejaká zložitá hra. Lenže pre niekoho zvnútra strany to môže naozaj byť problém pochopiť, najmä ak si spomenie, čo všetko si strana za tie roky už preskákala...“. Už z tejto úvodnej časti žalovaného článku je zrejmé, že jeho zaradenie do kategórie komentárov nie je len formálne, ale vyplýva aj zo samotného obsahu článku. Autor v tomto článku vyjadruje svoje subjektívne názory na tému zotrvania/odvolania ministra vnútra SR. Na záver autor článku situáciu hodnotí nasledovne: „Toto neznamená, že kauza G. je v poriadku. Naopak - nič z toho nie je v poriadku. Len ak napriek množstvu káuz vyhrávate voľby a ste prijateľným partnerom pre „normálne“ strany, naozaj môže byť pre vás záhadou, prečo by práve teraz mal byť čas odísť.“ Z kontextu celého článku je zrejmé, že ide o komentár a výroky autora v ňom obsiahnuté majú povahu subjektívnych hodnotiacich úsudkov, vrátane žalovaných výrokov. Autor článku vychádzal z verejne dostupných a mediálne mnohonásobne pertraktovaných skutočností. Média zohrávajú významnú úlohu v realizácii ústavného práva občanov na informácie, zároveň sú akousi „predĺženou rukou“ občana pri kontrole moci a správy verejných vecí, kde majú významnú úlohu predovšetkým v oblasti odhaľovania korupcie a boja proti korupcii. Neudržateľnosť argumentácie všeobecných súdov je vidieť aj v tej časti ich rozhodnutí, v ktorej požadujú, aby autor preukazoval pravdivosť informácie, ktorá má byť obsahom tzv. spisu Gorila. Kauza Gorila je od zverejnenia prepisu tzv. spisu Gorila v roku 2011 oprávnené predmetom širokej verejnej diskusie, a to vrátane otázky autenticity spisu. Ide o závažnú celospoločenskú tému, ku ktorej média musia mať možnosť vyjadrovať sa. Ich úlohou je totiž poukazovať aj na politické prešľapy

a škandály, aby tak podporili konštruktívnu debatu v spoločnosti a prostredníctvom tlaku verejnej mienky pomáhali spoločnosti vysporiadať sa s niektorými jej neduhmi. Média preto majú prívlastok „strážca demokracie“. Základnou materiálnou podmienkou obmedzenia slobody prejavu je podmienka nevyhnutnosti ustanovenia obmedzujúceho zásahu do slobody prejavu. Na tejto podmienke sa zhoduje článok 26 ods. 4 Ústavy SR s článkom 17 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj článok 19 ods. 2 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a článok 10 ods. 2 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v tomto smere žalovaný poukazuje na rozhodnutie ESLP vo veci Fayed vs. United Kingdom. V rámci slobody prejavu treba osobitnú ochranu poskytnúť výrokom vysloveným v politickej diskusii o veciach verejného záujmu. Do tejto oblasti, nepochybne, môžu spadať napr. aj obchodné a iné kontakty osôb s osobami, ktoré sa v politike oficiálne angažujú. Podľa mediálnej analýzy, ktorú vypracovala agentúra Newton Media, sa len v období od 1. decembra 2011 do 10. marca 2012 (čiže počas niekoľkomesačného obdobia medzi prepuknutím kauzy Gorila a predčasnými parlamentnými voľbami 2012) objavilo v slovenských médiách 2301 príspevkov, ktoré informovali o kauze Gorila v súvislosti so spoločnosťou Penta. V ďalších rokoch, ktoré odvtedy uplynuli, boli publikované a odvysielané stovky ďalších príspevkov. Jeden komentár, ktorý kauzu Gorila a Penta spomína len okrajovo, nemá teda spôsobilosť akýmkoľvek spôsobom ďalej ovplyvniť povest' žalobcov. „Pod pojmom zásah si predstavujeme konanie smerujúce k určitej zmene v súčasnom stave. Zásah znamená zmenu existujúceho stavu k horšiemu, zmenu dobrej povesti v horšiu povest' alebo v zlú povest'.“ Podmienka nevyhnutnosti obmedzenia slobody prejavu podľa nášho názoru nemôže byť v tomto prípade naplnená už len z toho dôvodu, že k uverejneniu žalovaných výrokov došlo v podstatne širšom rozsahu a s priamym označením aktérov ďaleko predtým, ako boli publikované v žalovanom článku. Ako sme uviedli v našom vyjadrení k žalobe, spis Gorila je publikovaný na internete v celom rozsahu, na viacerých miestach, bol predmetom širokej politickej a spoločenskej diskusie. Máme za to, že ochrana dobrej povesti žalobcov nemôže byť uprednostnená pred slobodou prejavu a právom na šírenie informácií ani pri tzv. teste proporcionality dvoch práv stojacich na rovnakej úrovni. Krajský súd v Bratislave v konaní pod sp. zn. 10Co/144/2017 uviedol, že z obsahu článku jednoznačne vyplýva, že v ňom nie je spomenutý ani jeden zo žalobcov jeho obchodným menom, ale skupina „Penta“, ktorú široká verejnosť Slovenskej republiky nesporne vníma ako jednu z najväčších finančných skupín, ktoré na Slovensku pôsobia, pričom je zároveň nesporné, že Penta je názov finančnej skupiny a nie názov právnickej osoby, nie je teda obchodnou spoločnosťou v zmysle Obchodného zákonníka a nemá právnu subjektivitu, nakoľko pojem „finančná skupina“ nepozná, keď finančná skupina je skupina, do ktorej patria viacerí kapitálovo silní jednotlivci, ako aj určité podniky, koncerny alebo trusty a nakoľko ich obchodné mená sa v článku nevyskytli ani raz a zároveň je aj podľa názoru odvolacieho súdu viac ako isté, že s obchodnými menami žalobcov ako právnickými osobami sa slovenská verejnosť nikdy nestretla, nemohlo ani dôjsť k neoprávnenému zásahu do ich dobrej povesti ako právnických osôb, resp. do dobrej povesti obchodnej spoločnosti Penta Investments, ako tvrdili žalobcovia v podanom odvolaní, nakoľko obchodný názov tejto spoločnosti sa v článku nevyskytol ani raz. Žalovaný ďalej poukazuje na to, že v obchodnom registri SR je zapísaných viac ako 30 obchodných spoločností, ktorých obchodné meno obsahuje názov „Penta“: Viaceré z nich majú spoločníkov (akcionárov), ktorí sú spoločnosti sídliace v daňových rajoch s nedostupnou vlastníckou štruktúrou, pričom v jednotlivých súdnych sporoch medzi stranami vystupujú rôzne subjekty, z čoho nie je absolútne zrejmé, či sú určitým spôsobom personálne alebo majetkovo prepojené. V niektorých sporoch žalobcov proti žalovanému vystupujú na strane aktívne legítimovaných subjektov žalobca v 1. rade a žalobca v 2. rade, inokedy zasa aj ďalší subjekt alebo subjekty, niekedy všetci spolu, inokedy v určitých obmenách. Pokiaľ podnikateľské subjekty využívajú na svoje podnikateľské aktivity spoločnosti sídliace daňových rajoch s neprehľadnou alebo neznámou vlastníckou štruktúrou, musia niesť negatívne následky s tým spojené. Rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11.2.2016, č.k. 9Co/285/2014-349, na ktoré poukazujú žalobcovia, bolo prijaté Ústavný súdom SR na ďalšie konanie. K nároku na uverejnenie odpovede podľa tlačového zákona žalovaný uvádza, že právo na odpoveď sa vzťahuje výlučne na nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce skutkové tvrdenie, ktoré sa dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, alebo názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby. Existencia prepisov spisu Gorila je nespochybniteľná (otázka ich autenticity je inou otázkou). Odkaz novinára na spis Gorila (bez ohľadu na to, či bola, alebo nebola potvrdená jeho autenticita) preto poskytuje dostatočný skutkový základ pre napadnuté vyhlásenia, predmetom ktorých je hodnotenie/analýza obsahu spisu, resp. závery z neho vyvedené. Požadovať od novinára, aby „ich pravdivosť overil hodnoverným spôsobom“, znamená klásť na jeho prácu neprimerané bremeno. Je absurdné požadovať od novinárov, aby v tomto smere nahrádzali orgány činné v trestnom konaní. V prípade, ak by nebolo možné vôbec informovať o existencii určitých informácií alebo o existencii alebo obsahu spisov (Gorila), a to ani vo forme polemických (kritických)výrokov, hoci by

šlo o vec verejného záujmu, čo je z hľadiska ochrany slobody prejavu neakceptovateľné. Žalovaný poukazuje na § 5 ods. 2 Tlačového zákona V priebehu konania žalovaný uvádza, že poukázal na výroky ústavných činiteľov a predovšetkým výroky šéfa špeciálneho vyšetrovacieho tímu kauzy Gorila Mareka Gajdoša, ktoré jednoznačne potvrdzujú, že spis Gorila je autentický a spravodajská akcia Gorila skutočne prebehla. Prípadná samotná procesná nepoužiteľnosť dôkazu - spisu Gorila - v trestnom konaní nevyvracia pravdivosť (autentickosť) uverejneného dokumentu a taktiež legálnu možnosť použitia takéhoto dôkazu v civilnom konaní s poukazom na čl. 16 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 ods. 1 CSP. Zákonná náležitosť žiadosti o odpoveď spočívajúca v uvedení, v čom sa mali uverejnené skutkové tvrdenia dotknúť názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby (§ 8 ods. 4 tlačového zákona), slúži na zistenie, či zverejnenie konkrétnych skutkových tvrdení je spôsobilé dotknúť sa dobrej povesti právnickej osoby, minimálne s takým dopadom, že je na mieste tieto publikované skutkové tvrdenia (nie hodnotiace úsudky) vzhľadom na ich povahu popierať, dopĺňať, spresňovať alebo vysvetľovať. Uvedenie toho, v čom sa namietané skutkové tvrdenie dotklo názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby, má svoje opodstatnenie v žiadosti o uverejnenie odpovede z dôvodu, aby vydavateľ mohol posúdiť, či dotknutej osobe vzniklo vôbec právo žiadať uverejnenie odpovede a zväžiť tak jeho opodstatnenosť.

46. Odvolací súd, viazaný rozsahom (§ 379 C.s.p.) a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov 1/ až 3/ nie je opodstatnené.

47. Súd prvej inštancie vo veci samej riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 ods. 1, 2, 3 C. s. p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 C. s. p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite, jasne a výstižne odôvodnil (§ 220 ods. 1, 2 C. s. p.).

48. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, obmedzil odvolací súd odôvodnenie potvrdzujúceho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 2 C.s.p.

49. Po oboznámení sa s obsahom spisu má odvolací súd zato, že uverejnením článku v denníku Denník N vo vydaní zo dňa XX. XX. XXXX v časti "H." s názvom „H. nemá dôvod na odchod“ , k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu dobrej povesti žalobcov 1/ až 3/ ako právnických osôb nedošlo, ako i s právnym záverom, že napadnuté výroky sú hodnotiace úsudky a zároveň na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku uvádza, že z obsahu článku jednoznačne vyplýva, že v ňom nie je spomenutý ani jeden zo žalobcov jeho obchodným menom, ale „Penta“, ktorú široká verejnosť Slovenskej republiky nesporne vníma ako jednu z najväčších finančných skupín, ktoré na Slovensku pôsobia, pričom je zároveň nesporné, že Penta je názov finančnej skupiny a nie názov právnickej osoby, nie je teda obchodnou spoločnosťou v zmysle Obchodného zákonníka a nemá právnu subjektivitu, nakoľko pojem „finančná skupina“ nepozná, keď finančná skupina je skupina, do ktorej patria viacerí kapitálovo silní jednotlivci, ako aj určité podniky, koncerny alebo trusty a nakoľko ich obchodné mená sa v článku nevyskytli ani raz a zároveň je aj podľa názoru odvolacieho súdu viac ako isté, že s obchodnými menami žalobcov ako právnickými osobami sa slovenská verejnosť nikdy nestretla, nemohlo ani dôjsť k neoprávnenému zásahu do ich dobrej povesti ako právnických osôb, resp. do dobrej povesti obchodnej spoločnosti Penta Investments, ako tvrdili žalobcovia v podanom odvolaní, nakoľko uvedený obchodný názov tejto spoločnosti sa v článku nevyskytol ani raz. Odvolací súd sa teda zhoduje s odôvodnením súdu prvej inštancie, že na základe informácií uverejnených v predmetnom článku nemožno dospieť bez akýchkoľvek pochyb k tomu, že tvrdenia autora článku sa týkali dobrej povesti týchto 3 žalobcov a teda žalobcovia nie sú aktívne vecne legitimovaní na podanie žaloby o uverejnenie opravy.

50. V tejto súvislosti považuje za potrebné odvolací súd uviesť, že hodnotiaci úsudok a tvrdenie skutočnosti sa zásadným spôsobom líšia, skutkové tvrdenie sa opiera o fakt, objektívne existujúcu realitu, ktorá je zistiteľná pomocou dokazovania, pravdivosť tvrdenia je teda overiteľná. Z hľadiska pravdivosti skutkových tvrdení nie je nevyhnutné trvať na ich úplnej presnosti, ale je postačujúce, aby celkové vyznenie určitej informácie zodpovedalo pravde, teda stačí, aby pravdivá bola podstatná časť tvrdenia (oznámenia). Porušenie práva na česť, resp. dobrú povesť, môže byť spôsobené len takými skutkovými tvrdeniami, ktoré sú objektívne spôsobilé prívodiť ujmu na cti, resp. dobrej povesti dotknutého

subjektu, v očiach ostatných fyzických osôb, a teda pôsobiť difamačne. Či je určité tvrdenie difamujúce, treba posúdiť nielen podľa použitých výrazov a formulácií, ale podľa celkového dojmu s prihliadnutím ku všetkým súvislostiam a okolnostiam, za ktorých k tvrdeniu došlo. Na rozdiel od skutkového tvrdenia hodnotiaci úsudok vyjadruje subjektívny názor svojho autora, ktorý k danému faktu zaujíma určitý postoj tak, že ho hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti, a to na základe vlastných (subjektívnych) kritérií. Hodnotiaci úsudok nemožno akokoľvek dokazovať, je však potrebné skúmať, či sa zakladá na pravdivej informácii, či forma jeho verejnej prezentácie je primeraná a či zásah do osobnostných práv je nevyhnutným sprievodným javom kritiky, to znamená, či primárnym cieľom kritiky nie je hanobenie či zneuctenie danej osoby. Treba teda rozlišovať medzi kritikou prípustnou (oprávnenou) a medzi kritikou, ktorá môže tvoriť podstatu neoprávneného porušenia práva na česť (dobrú povesť). Ak má byť kritika prípustná, musí byť vecná, konkrétna a primeraná (zodpovedajúca) čo do obsahu, formy a miesta. Vecnosť kritiky vyžaduje, aby kritika vychádzala z pravdivých skutočností (podkladov) ako premís pre hodnotiaci úsudok. Hodnotiaci úsudok musí byť totiž záverom, ktorý možno na základe uvedených skutočností logicky dovodiť. Konkrétnosť kritiky znamená, že hodnotiaci úsudok sa musí opierať o konkrétne skutočnosti. Primeranosť kritiky čo do obsahu, formy a miesta (použitými výrazmi, formuláciami, spojeniami), znamená, že nevybočuje z medzí nutných k dosiahnutiu sledovaného a zároveň spoločensky uznávaného účelu (cieľa). (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 31. mája 2010, sp. zn. 4Cdo/149/2009).

51. Odvolací súd sa teda stotožnil s právnym názorom súdu, že predmetný článok je potrebné chápať ako hodnotiaci úsudok jeho autora, nakoľko autor v ňom vyjadruje svoj postoj k (v rozhodnej dobe) aktuálnej téme, keď prebiehala diskusia o odstúpení ministra vnútra V. H. a kauzách, ktoré časť verejnosti spájala jeho osobou a s vládnu stranou. Autor v tomto článku vyjadruje svoje subjektívne názory na tému odvolania ministra vnútra Slovenskej republiky a na záver autor článku situáciu hodnotí. Pričom autor v rámci svojho článku vychádzal z mediálne široko známych informácií, ktoré sa bežne vyskytovali a stále aj vyskytujú vo viacerých článkoch a témach týkajúcich sa spoločenského a politického diania. Čo sa týka aj tzv. „spisu Gorila“, jedná sa o spoločensky známe informácie, a ako aj súd prvej inštancie uviedol vo svojom rozhodnutí znenie tohto spisu bolo viackrát zverejnené, rovnako tak aj toto znenie vyšlo knižne, pričom autor článku iba uvádza, že vláda pod vedením pod vedením jej vtedajšieho predsedu V.G. P. zotrvala aj po zverejnení tohto spisu. Pravdivosť tohto spisu, alebo jej časti autor v článku nijako nerozoberá. Jedná sa teda o hodnotiaci úsudok, ktorý nevychádza z klamlivého základu a článok bol taktiež uverejnený v časti zjavne oddelenej od spravodajstva a to v časti, kde žalovaný poskytuje priestor rôznym komentátorom a iným na prejavenie svojho názoru, úvah nad nimi vybranými témami širokého rozsahu.

52. Je nutné taktiež poukázať aj na judikatúru ESLP, z ktorej vyplýva, že veľké korporácie a nadnárodné spoločnosti sa vedome vystavujú drobnohľadu verejnosti nad každým ich krokom a konaním, z dôvodu ktorého sú povinné strpieť vyššiu mieru kritiky a polemiky zo strany verejnosti a médií (rozhodnutie ESLP vo veci Fayed v. the United Kingdom), pričom tento záver sa vzťahuje aj na prejednávajú vec o to viac, ak ide o podnikateľské aktivity žalobcov v odvetviach verejného sektora financovaných z verejných zdrojov. Zvýšený záujem médií o takéto podnikateľské aktivity, ktoré sú navyše realizované prostredníctvom tzv. offshore spoločností, resp. spoločností sídliačich v obchodných rajoch, je preto v plnej miere legitímny.

53. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 C.s.p.).

54. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. V odvolacom konaní súd vzhľadom na to, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom 1/ až 3/ priznáva v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

55. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p., § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa(§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).